(1934; *dr. phil. h. c.*) ja auprof-ks Debreceni ülikooli *Collegium theologicum*'i (1938) poolt. Auliige on K. Prantsuse Teaduslikus Instituudis (Tartus, 1929), EKS-s (1932), Akadeemilises Ajaloo-Seltsis (1934), Õp. E. S-s (1938), Akadeemilises Usuteadlaste Seltsis (1939) ja auvilistlane Eesti Üliõpilaste Seltsis (1934). K-u usuteaduslikest kirjutistest on tähelepandavamad: „Jumalateenistusekorra uuendamise küsimusi" („Usuteadusline Ajakiri" 1927/1928, nr. 1, 2), „Kiriku ja riigi vahekorra korraldamise põhimõtteid" (seals. 1933, nr. 1), „Usulise kasvatuse ülesanded" (koguteoses „Usuline kasvatus koolis", Tartu, 1937), „Väikelapse usulisest kasvatusest" (Tartu, 1939). Ühtlasi on K. olnud „Eesti entsüklopeedia" usuteaduse osakonna toimetaja. Eesti ajaloo alal on K. avaldanud kirjutisi „Ajaloolises Ajakirjas", aastaraamatuis *Svio-Estonica*, artikli „Jaan Tõnissoni kultuurpoliitilisi taotlusi" (koguteoses „Jaan Tõnisson töös ja võitluses", Tartu, 1938), haridusolude ülevaateid maakondi kirjeldava koguteose „Eesti" osades — „Setumaa" (Tartu, 1928) ja „Pärnumaa" (Tartu, 1930). Suurema uurimusena on K-lt ilmunud „Laiuse kihelkonna ajalugu" (Tartu, 1937). Üldkultuuriliste küsimuste kohta avaldatud K-u rohkearvulistest kirjutistest, mis ilmunud „Postimehes", „Üliõpilaslehes" jm., väärivad esiletõstmist „Meie kultuuriarengu sihtjooni" (Tartu, 1935) ja „Seltskonna kultuurilisest isetegevusest" (E. Kirj. 1938, nr. 2).

E. Kirj. 1934, nr. 11 (H. Kruus); Post. 1934, nr. 306 (J. Tõnisson, H. Koppel) jj.; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

***KÕPP, Peeter,** põllumajandusteadlane, on a-st 1928 agraarökonoomia korraline prof., toiminud põllumajandusteaduskonna dekaanina 1925—28 ja alates a-st 1938. — K. on jätkanud tööd Akadeemilise Põllumajandusliku Seltsi esimehena tänini ja olnud Põllutöökoja liige a-st 1932, Konjunktuurinstituudi põllumajanduse sektsiooni esimees a-st 1934, Riigimajandusnõukogu liige selle kestuse jooksul 1935—38, Agronoomide Koja nõukogu liige ja distsiplinaarkohtu esimees a-st 1935; kindlustusselts „Eesti" juhatuse liige on ta a-st 1927, Ühistegelise Liidu nõukogu esimees a-st 1930 (välja arvatud 1931) jm. 1937. a. oli K. Rahvuskogu liikmeks Viljandimaalt. Ta oli „Põllumehe käsiraamatu" I osa (Tartu, 1926) ja raamatu „Ühistu probleeme ja uurimusi" I (*ibid.*, 1937) toimetajaid, „Eesti entsüklopeedia" põllumajanduse osakonna toimetaja ja on „Põllumajandusliku entsüklopeedia" toimetuse liige.

„Agronoomia" 1938, nr. 4; isikl. jm. saadud andmed. *T.*

KÄIS, Johannes, pedagoog, sünd. 14. XII 1885 vkj. Võrumaal Timo v. Rosma külas õpetaja pojana, omandas alghariduse Põlva khk-koolis ja Võru linnakoolis, lõpetas 1904 Peterburi õpetajateinstituudi eksternina, õppis vabakuulajana Riia polütehnikumis 1914—15, lõpetas 1917 Peterburi ülikooli loodusteaduskonna 1. järgu diplomiga. K. kinnitati keskkooliõpetaja kutses 1917; ta on viibinud ka korduvalt välismail. K. töötas õpetajana alates a-st 1904 Lemsalu, Volmari ja Riia linnakoolides ning Volmari ja Riia gümnaasiumes, oli õpetajaks ja hiljemini ühtlasi juhatajaks Vologda õpetajateinstituudis 1917—19, lahkus sealt konflikti tõttu enamlastega, oli seejärel Pihkva pedagoogilise instituudi õpetajaks. Pöördunud koduмaale sügisel 1920, oli K. lühikest aega riigikoolinõunikuks, teotses 1921—30 Võru õpetajateseminari ja 1931 Paldiski gümnaasiumi direktorina; toimib a-st 1931 E. Õpetajate Liidu teadusliku sekretärina. A-il 1932—37 oli ta ühtlasi „Eesti entsüklopeedia" toimetuse sekretäre. — Koolitöö kõrval on K. olnud tegev Riia pedagoogilises muuseumis 1913—17, viimasel a. juhatajana, toiminud Võru Õpetajate Liidu esimehena 1921—24, F. R. Kreutzwald'i (vt.) Mälestuse Jäädvustamise Seltsi esimehena 1923—30. Ta on viimase seltsi ja Suomen Kansakoulunopettajain Jatko-opintoyhdistyse auliige (1935). Pedagoogina on K. olnud eriti huvitatud töökooli, iseäranis üldõpetuse ja individuaalse töö põhimõtteist ja rakendamisviisidest, mida ta on propageerinud väljapaistva aktiivsusega. K. koostas haridusministeeriumi ülesandel algkoolide õppekavad 1928. Ta on juhatanud mitmeid õpetajate edasiharimiskursusi, esinenud sageli referendina õpetajate kongressidel ja -päevadel, koolinõunikkude päevadel, samuti käinud Lätis ja Soomes loenguid pidamas. Londonis 1929

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 154